

Citát

„Tam, kde není základem škola dobrých mravů a vědecké odbornosti, lze stěží očekávat dobrý výsledek, i kdyby byla dobrá vůle (což ale bývá zřídka).“

Kašpar Sternberg

Úvodník

Vážení čtenáři,

když jsem si přečetl zprávu prezidenta Bavorského sdružení vlastníků lesů Josefa Spanna, ve které hodnotil uplynulý rok, záviděl jsem našim kolegům velkou podporu vlastníků lesa a lesníkům. A to nejen ze strany odvětvového ministra - ta už se nese automaticky s vykonávanou funkcí, ale rovněž ze strany ministerského předsedy Horsta Seehofera, který ve vztahu k lesům jednoznačně podporuje přístup „Schützen durch Nützen“, tedy „využíváním chránit“. Je totiž dokázáno, že druhová pestrost obhospodařovaných lesů může být výrazně vyšší než v lesích ponechaných samovolnému vývoji, navíc hospodaření garantuje zachování pracovních míst na venkově, eliminuje riziko přemnožení škůdců a vedle všech mimo-produkčních funkcí poskytuje i obnovitelnou surovinu. Záměr vládnoucí koalice vyjmout 5 % celkové plochy lesů Bavorska z hospodářského využití, jímž se údajně mělo posílit plnění úkolů Národní strategie pro biologickou rozmanitost, se tak podařilo zvrátit.

Nový bavorský ministr chce naopak motivovat vlastníky lesů k aktivní a pravidelné péči o své lesy a zakládání smíšených porostů, což je předpokladem pro zdravé lesy, které jsou schopné odolávat rostoucím extrémům počasí v důsledku klimatické změny. Nejedná se o laciné prohlášení politika do médií, od roku 2015 se zvýší podpora obhospodařování lesů ze strany státu o 2 milióny EUR.

Další věcí je postoj bavorského premiéra k vyhlášení přírodního parku Steiger-

Vzpomínka

13. dubna opustil naše řady Dr. Bedřich Schwarzenberg, významný evropský bankéř, dlouholetý prezident Maltéžské pomoci, majitel statku Nový Dvůr v jižních Čechách, vytrvalý obhájce významu a role soukromých vlastníků jako správců krajiny, kteří respektují přírodu a své lesní majetky obhospodařují trvale udržitelným způsobem.

Bedřich Schwarzenberg patřil k první vlně soukromých majitelů lesa, kteří vstoupili do SVOL. Aktivně se podílel na vzniku Komory soukromých lesů a několik let působil také v jejím představenstvu. V letech 2006-2009 vykonával funkci předsedy PEFC Česká republika. Díky jeho vynikajícím komunikačním a diplomatickým schopnostem získal SVOL řadu cenných zkušeností a kontaktů v zahraničí a posílil své mezinárodní aktivity.

František Kučera, předseda SVOL

wald národním parkem: „Proti vůli místních žádný národní park vyhlášen nebude“. Je to logické a správné! Místní samosprávy by měly rozhodovat o tom, jak bude nakládáno s jejich majetkem, vždyť ony jsou dokonce ze zákona povinny počínat si při jeho správě s péčí řádného hospodáře. Sledujeme-li vývoj v jednom z našich národních parků, pravda již vyhlášeném, zjistíme, že tomu tak ani zdaleka není. Nemůžeme se divit, že se obce proti takovému zacházení bouří, že zastupitelstva dvou měst dokonce již před sedmi lety požádala o vyjmutí lesů z národního parku. Příležitostí k řešení problémů je návrh nového zákona o NP Šumava, který prošel Senátem a jehož základem jsou návrhy obcí. Obce v něm přistupují na kompromis, že do bezzásahového režimu bude zařazeno až 35 % ploch I. zón, zatímco ekologisté požadují nejméně 50 %. Tyto problémy jsou mementem při zvažovaném vyhlášení dalších parků – NP Křivoklátsko a NP Jeseníky.

Podobně silné osobnosti a postoje potřebuje i české lesnictví, jinak svou akceschopnost a konkurenceschopnost ztratí docela, a to nejen díky chytřejším sousedům, kteří si vážnost situace uvědomují. Lesů nám totiž sice přibývá, ale nikoliv hospodářských, a to nejen díky domácím environmentálním tlakům, ale i v rámci EU. Les už objevil i Evropský parlament, ale většinou bohužel na úkor lesnictví.

Ing. František Kučera
předseda SVOL

Z celostátní konference

Zvýšení konkurenceschopnosti českého lesnictví, snížení množství legislativních omezení vlastníků lesů na úroveň obvyklou v evropských státech s obdobnou skladbou dřevní produkce, přizpůsobení stavů zvěře stavu lesních ekosystémů, kompenzace vlastníků lesů za státem požadovanou změnu dřevinné skladby a jemnější způsoby hospodaření v lesích, aktuální vývoj trhu se dřívím a spolupráce vlastníků lesů s ochranou přírody. To byla hlavní témata letošní celostátní konference SVOL, která se uskutečnila 24. dubna v Pelhřimově.

Avizovaná účast nově zvolených poslanců a senátorů, místopředsedy vlády, vedení zemědělského rezortu a náměstka ministra pro životní prostředí slibovala diskusi o tom, jakou roli by vlastně měl zastávat stát při dohledu nad hospodařením v českých lesích a jak by měl stát podporovat konkurenceschopnost českého dřeva. K výměně pohledů na problematiku se zákonodárci a předními zástupci státní správy ovšem z důvodů jejich neúčasti na jednání nedošlo.

Předseda SVOL Ing. František Kučera ve zprávě o činnosti Sdružení za rok 2013 uvedl, že prosazování požadavků SVOL na provedení zásadních změn lesnické a myslivecké legislativy bylo velmi obtížné. „V minulém roce se ve vedení ministerstva vystřídali tři ministři, funkce náměstka pro lesy není stále obsazena. Vykonávání této funkce je řešeno pouze pověřením, což je údajně překážkou např. pro jednání o novelizaci úhradové vyhlášky 335/2006 Sb. s jmenovaným náměstkem životního prostředí. Pokud jde o krajské dotace, nepo-

dařilo se nám přes četná jednání v Asociaci krajů, ale i přímo s vedením jednotlivých krajů a ministry zemědělství Bendlem, Tomanem ani Jurečkou dojednat jejich přesun zpět na MZe. Kritická situace je zejména ve Středočeském kraji, kde je pro letošní rok plánován průměrný příspěvek na hektar lesa pouhých 34 korun“. Některé kraje využívají finanční prostředky směřované na hospodaření v lesích pro jiná opatření, argumentují nedostatkem peněz a poukazují na dobré ceny dřeva v současnosti. Takový postoj je však velmi nesystémový a může především ohrozit všechny pozitivy, které les společnosti nyní poskytuje a které má společnosti poskytovat i do budoucna. Vlastníkům lesů nejde o vylepšování hospodářských výsledků dotacemi, ale alespoň o částečnou kompenzaci společenské objednávky. Podpora na obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů a ekologické a k přírodě šetrné technologie v lesích z veřejných rozpočtů by podle SVOL měla mít nejvyšší prioritu.

pokračování na str. 2 ►►

Jedná se totiž o finanční prostředky, které ve svém důsledku mohou předcházet škodám finančně mnohonásobně vyšším. Dle odborných odhadů 1 mil. Kč vynaložený na opatření související s vyšším zadržením srážkové vody v lese ušetří veřejným rozpočtům částku 70 mil. Kč.

Práce na novele zákona o myslivosti zastavil bývalý ministr zemědělství Ing. Miroslav Toman s tím, že vypořádání více než 400 připomínek od různých zainteresovaných subjektů není reálné. Ministerstvo zemědělství sice novelizovalo vyhlášku o dobách lovu, ta však neakceptovala připomínky vlastníků pozemků a její opatření ke snižování stavů zvěře jsou neúčinná. Nový ministr zemědělství si je vědom problému a vyjádřil ochotu zákon o myslivosti novelizovat. Na základě osobního jednání předsedy SVOL se současným panem ministrem SVOL očekává také novelizaci vyhlášky č. 55/1999 Sb., o způsobu výpočtu výše újmy nebo škody způsobené na lesích, která by ke snižování neúnosně vysokých stavů zvěře na některých lokalitách jednoznačně přispěla.

Prioritou SVOL v příštím období bude také přesvědčit vedení ministerstva o potřebě liberalizace zákona o lesích. Při porovnání zákonných povinností majitelů lesů v České republice s lesnickými v Německu je totiž evidentní, že tamější soukromí vlastníci mají stanoveno pouze minimum povinností nezbytných k tomu, aby v jejich lesích nebyly poškozeny veřejné zájmy. Konkurenceschopnost českého lesnictví se tím samozřejmě zmenšuje. Požadavky SVOL na úpravu zákona o lesích vycházejí z těchto zásad: obhospodařování lesů trvale udržitelným způsobem, omezování administrativních zásahů státu na nezbytné minimum, motivační působení státní lesnické politiky na podporu

veřejných zájmů a zvyšování odpovědnosti za svůj majetek.

V další části svého vystoupení informoval František Kučera delegáty konference o navázání spolupráce s AOPK ve věci uzavírání komplexních dohod o hospodaření v ZCHÚ, která se nacházejí v kompetenci AOPK, a také o pravidelném setkávání představitelů organizací vlastníků lesů Bavorska, Rakouska a Česka. Na závěr deklaroval nesouhlas a obavy Sdružení z rozhodnutí Zastupitelstva Jihočeského kraje, kterým lesnické písecké školy ztratí možnost přímé správy školního polesí Hůrka a Vimperk.

Příspěvky pozvaných hostů

JUDr. Ing. Martin Flora (LDF MENDELU), jeden z předních odborníků na lesní právo, na konkrétních případech ukázal, jak od roku 1993 dochází k postupné erozi práv vlastníků lesů a oslabování vlivu lesnického sektoru. Právní regulace se neustále zpřisňuje a rozšiřuje nejen s odkazem na nejrůznější veřejné zájmy, ale také ve snaze předejít všem zjištěným případům nezákonných jednání a ve víře, že dokonalé zákony vše vyřeší. Právní normy na sebe nenavazují a právní řád se stává stále méně přehledným. Do budoucna je nutné počítat také s tím, že pravomoci se budou ve stále větší míře přesouvat ze státní úrovně na úroveň EU. Jaká jsou očekávání vlastníků lesů od státu? V krátkodobém horizontu dokončení navrácení lesních majetků, posílení významu vlastnického práva v konfrontaci s nositeli práva myslivosti (uživatelé a držitelé honiteb) a v oblasti provozování produktovodů, sjednocení roztržitého systému podpory vlastníků lesů z r. 2005 a odstranění dvoukolejnosti státní správy. Z dlouhodobého hlediska požadují vlastníci lesů

od státu stabilitu právního prostředí a zjednodušování právního řádu. Požadují, aby byli při zajišťování veřejných zájmů v území považováni za partnery, nikoliv za soupeře, a očekávají, že stát ochrání konkurenceschopnost lesního hospodářství, ponese odpovědnost za následky právní regulace i v ekonomické rovině a že bude oceněna zvláštní povaha lesa jako majetku poskytujícího mimoprodukční funkce.

Ing. Roman Šimek (SVOL) se ve svém příspěvku zabýval doporučením, jak optimalizovat vztahy vlastníků lesa a orgánů ochrany přírody, aby vyhlášení určitého stupně ochrany nebylo „pro majetek pohromou, ale příležitostí“. Orgány OP by měly brát vlastníka lesa při jednáních jako partnera, projednat s ním a jasně definovat cílový stav předmětu ochrany, využít zkušeností vlastníka lesa a diskutovat s ním způsoby, jak stanoveného cíle dosáhnout, a v maximálně míře používat pozitivní motivaci. Vlastník lesa by měl být vstřícný, hledat způsoby, jakými lze dosáhnout cílů ochrany, aniž by byly výrazně dotčeny jeho zájmy, zjistit si podrobnosti o předmětu ochrany, využívat zkušenosti dalších vlastníků lesů v rámci SVOL, být trpělivý, vytrvalý a důsledný.

Ing. Vojtěch Mocek z Arcibiskupství pražského seznámil přítomné s procesem majetkového vyrovnání podle zákona č. 428/2012 Sb. a obtížemi, které vydávání církevních majetků provázejí – neustálený výklad zákona, časté ignorování oprávněných osob ze strany povinných osob, návrh na vyhlášení CHKO Brdy, neochota LČR vydat LHP, promeškání lhůt, návrhy zákonodárců na zdanění náhrad či aplikování zákona o veřejných zakázkách na církevní lesy. Pražská arcidiecéze nárokuje cca 25 000 ha lesů, k datu konání konference SVOL nebyl vydán ani hektar. Ing. Milan Mochán doplnil vystoupení svého kolegy informacemi o přípravě arcibiskupství na správu lesů. Podobně jako většina obecních a soukromých majitelů hodlá také Arcibiskupství ve svých lesích hospodařit dle klasického modelu za maximální účasti vlastníků a regionálních kapacit.

Viceprezident Svazu zaměstnavatelů dřevozpracujícího průmyslu Ing. Robert Babuka se ve svém vystoupení věnoval stavu a vývoji českého lesnicko-dřevařského odvětví, a to v mezinárodním srovnání. Připomněl, že ačkoliv svět začíná vnímat lesnictví a les jako výraznější hodnotu v celém komplexu jeho produkčních i mimoprodukčních služeb, Česko v tomto přístupu stále zaostává a jeho konkurenceschopnost navíc snižuje špatně fungující stát. Za hlavní problémy sektoru považuje nedostatek místních kapacit pro zpracování dřeva s přidanou hodnotou, vysoký podíl exportu surového dříví a jeho silnou orientaci na sousední země (60 % veškerého exportu).

Ředitel akciové společnosti Wood&Paper Ing. Tomáš Pařík konstatoval, že ceny jehličnaté kulatiny ve středoevropském regionu patří k nejvyšším na světě, což je pro zpracovatele dlouhodobě neudržitelné, a vlastníci lesa by se měli připravit na klesající trend cen dřeva ve všech komoditách. Ceny jehličnaté vlákniny se také pohybují v horní hranici světových cen dřeva pro výrobu, vlákniny je nedostatek z důvodu rozvoje dotační politiky tzv. „zelené energie“, a proto roste její import. Podobně jako ing. Babuka kritizoval závislost České republiky na vývozu jehličnaté kulatiny a nesoběstačnost v jejím zpracování. Poukázal také na nevyváženost mezi nedostatkem zpracovatelských kapacit v ČR pro listnatou kulatinu a narůstajícími požadavky státu na zvýšenou produkci listnatého dříví. Konkurenceschopnost českého listnatého dříví je podle ing. Paříka ve srovnání s dřevinami pocházejícími s asijských či jihoamerických plantáží minimální. Podle některých odhadů se budou plantáže podílet na produkci listnaté kulatiny v roce 2025 až 50 % (oproti 33 % v r. 2005), a v roce 2050 dokonce 75 %, a středoevropské lesnictví by se na to mělo připravit.

Ředitel AOPK RNDr. František Pelc vyjádřil spokojenost se zlepšením vztahů mezi oběma organizacemi a nastínil možné formy spolupráce a zapojení vlastníků lesů do péče o chráněná území. Vyzval vlastníky k účasti na zpracování Souboru doporučených opatření pro Evropsky významné lokality Natury 2000 a uzavírání veřejnoprávních smluv s AOPK, případně komplexní dohody, kterou považuje za ideální stupeň spolupráce mezi orgánem OP a vlastníkem pozemku.

Ředitel odboru MZe Ing. Jiří John seznámil přítomné s prioritami ministra zemědělství v lesnictví – jmenování generálního ředitele státního podniku LČR, změna hospodářské politiky LČR (zmenšení SÚJ při zadávání tendrů) a jmenování náměstka pro lesní hospodářství. Přivítal snahu SVOL o otevření diskuse ke změně lesního zákona a souhlasil s potřebou novelizovat zákon o myslivosti i s novelizací úhradové vyhlášky.

V neveřejné části jednání konference zvolila na funkční období 2014–2016 předsedou SVOL opět Ing. Františka Kučera a druhým místopředsedou Ing. Stanislava Janského. Funkci prvního místopředsedy SVOL bude vykonávat dle stanov SVOL Ing. Tomáš Czernin, předseda SVOL-komory soukromých lesů. Do předsednictva SVOL byli dále zvoleni pánové Josef Marian Bartoň-Dobenín, Ing. Jiří Neshyba, Mgr. Michael Podstatzký-Lichtenstein, Ing. Jaroslav Semerák, Ing. Jiří Svoboda, Ing. Václav Zámečník.

*Ing. Marie Růžková
tajemnice SVOL*

Ekonomické šetření za rok 2013

Ekonomické šetření mezi členy SVOL bylo prováděno již krátce po vzniku SVOL začátkem 90. let, kdy pro vznikající lesní majetky bylo obzvláště důležité vzájemné porovnávání hospodaření a získávání zkušeností, jak co nejlépe nově vznikající majetky obcí a soukromých osob spravovat. Šetření tehdy prováděl doc. Bludovský a pod jeho vedením bylo naposledy prováděno v roce 2000.

V roce 2007 bylo šetření obnoveno a od té doby se koná pravidelně každý rok. K dispozici je tedy sedmiletá řada údajů, které jsou mezi sebou plně porovnatelné, neboť metodika z r. 2007 je stále

zachovávána. Od roku 2012 jsou do šetření zahrnuty i majetky o výměře 200–300 ha, aby se výsledky šetření statistickým souborem co nejvíce blížily údajům z tzv. Zelené zprávy, kde jsou mezi respondenty zařazeny všechny majetky s výměrou nad 200 ha. Právě tyto majetky o velikosti do 300 ha mají v našem šetření největší zájem o účast, z celkového počtu respondentů tvoří více než 17 %, zatímco jejich podíl v členské základně činí 8,4 %. Je to vcelku logické, protože právě tyto malé majetky mají menší počet technického personálu a obtížnější přístup k informacím o hospodaření než majetky větší.

Celkově se šetření zúčastnilo 76 členů, z toho 67 z komory obecních lesů a 9 z komory lesů soukromých. Počet hektarů lesa, ke kterým bylo šetření vztaženo, je sice letos o něco nižší než v posledních dvou letech, ale celkově se nevymyká dlouhodobému průměru této hodnoty.

Rok 2013 byl pro majitele lesů rokem příznivým, ceny dříví se držely prakticky po celý rok na určité nejvyšší úrovni od roku 1990, lesy v ČR až na místní výjimky nepostihla opět žádná výraznější kalamita, a tak hospodaření lesnických firem mohlo probíhat relativně klidně a byl čas a většinou i finanční prostředky na potřebnou péči o les.

Záporný hospodářský výsledek vykazoval 5 firem, jednalo se až na jednu výjimku o desítky, či stovky tisíc korun, kdy lze předpokládat, že tento záporný

hospodářský výsledek byl způsoben buď účetními operacemi v závěru roku, nebo aktuální potřebou vyšších nákladů na některou činnost než dlouhodobě nepříznivou ekonomickou situací firmy.

Příspěvky na hospodaření potvrdily svou výrazně sestupnou tendenci, odpovídající poklesu výdajů na lesní hospodářství avizovanému krajskými úřady. Prioritou a trvalou snahou SVOL proto i nadále je a musí být požadavek na převedení příspěvků na hospodaření v lesích pod jednotná pravidla MZe, aby výše těchto příspěvků nebyla závislá na ochotě a vůli jednotlivých krajských zastupitelstev a aby vlastníci měli alespoň určitou jistotu, že pokud provedou opatření vyžadovaná lesním zákonem (podíl melioračních dřevin, výchovné zásahy atd.), tak za tuto činnost obdrží od státu odpovídající náhra

Základní údaje z výsledků šetření z let 2007 – 2013:

Obecné údaje o SVOL	T.J.	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Plocha lesů - členů SVOL	ha	345.876	352.123	356.816	360.376	371.087	375.716	385.940
Počet členů SVOL	členů	527	531	530	533	569	574	588
Průměrná výměra na 1 člena	ha/člena	656	663	673	677	652	654	656

Výsledky ekonomického šetření								
Počet účastníků šetření	počet	72	73	87	64	64	70	76
Výměra lesa jimi obhospodařovaná	ha	134.908	128.389	155.870	103.522	119.246	118.807	112.135
Průměrná těžba za rok	m³/ha	6.60	7.04	7.42	7.40	7.38	7.69	7.39
Náklady PČ	Kč/ha	1.224	1.501	1.519	1.401	1.502	1.429	1.685
Náklady na těžbu dříví	Kč/m³	156	137	193	133	144	141	154
Náklady na přibližování dříví	Kč/m³	172	171	173	175	174	178	196
Příspěvek KÚ	Kč/ha	466	447	404	349	369	358	292
Hospodářský výsledek (před zdaněním) – HV	Kč/ha	1.616	1.272	783	1.436	2.003	2.715	2.213
Celkový výnos pro vlastníka *	Kč/ha	3.135	2.324	2.152	2.535	3.405	3.920	3.592

*do celkového výnosu pro vlastníka je započítáváno nájemné, případný odvod zisku a hospodářský výsledek organizace

du. Vývoj cen na trhu se dřívím v prvním pololetí tohoto roku (mírný pokles) nám připomíná pouze to, že tak vysoké ceny dříví, jaké byly v uplynulých dvou letech, nebudou stále a že je nutno počítat i s obdobím, kdy výsledky hospodaření vlastníků lesů nebudou tak dobré jako v letech 2012 a 2013. Zvýšené náklady na pěstební opatření vyžadovaná lesním zákonem pak

vlastníkům lesů samozřejmě zůstanou i při třeba výrazně nižších příjmech za dříví a bude mnohem obtížnější plnit všechny požadavky lesního zákona. Připomenu jen situaci z let 2008 a 2009, kdy ceny např. smrkové kulatiny byly nižší o více než 30 % proti dnešním cenám. Že se stát chová k lesům na svém území velice macešsky je patrné při porovnání částek

poskytovaných státem na hektar lesních pozemků s platbami na hektar zemědělsky obhospodařovaných ploch. Rozdíl je více než desetinásobný v neprospěch lesů, při stále se stupňujících požadavcích na vlastníky lesů.

Vyšší průměrný náklad na pěstební činnost, vyšší náklady na těžbu a přibližování dříví spolu s nižším dosaženým

hospodářským výsledkem i výnosem pro vlastníka, zjištěné ekonomickým šetřením za rok 2013 proti letům minulým, jsou zřejmě určitým odrazem vnějších ekonomických podmínek a očekávání vývoje cen dříví ze strany lesních hospodářů a majitelů lesa. Stabilizačním prvkem pro hospodaření všech nestátních vlastníků by bylo zavedení obdobné platby na hektar lesní půdy jako v zemědělství, případně zavedení náhrady za poskytované služby veřejnosti (les jako zdroj vody, ochranné funkce lesa, rekreační funkce atd.), opět formou platby na hektar ze strany státu jako objednatel těchto služeb pro veřejnost. Je jasné, že v současné rozpočtové situaci státu jde zřejmě o pouhý sen vlastníků lesů, nicméně z jejich strany se jedná rozhodně o spravedlivý požadavek a i sny se občas mohou splnit.

Závěrem si lze jen přát, aby podzimní volby do obecních zastupitelstev přinesly všude co nejosvětenější zastupitelstva, která budou chápat potřeby a specifika lesních majetků a nebudou povyšovat úzce osobní zájmy nad zájmy vlastních obcí a měst.

Ing. Jelínek Petr
odborný poradce SVOL

Rozhovor

28. dubna letošního roku byla založena Charta Šumavy. Jednomu z prvních mluvčích Charty Šumavy PhDr. Janu Stráskému jsme proto e-mailem položili několik doplňujících otázek k okolnostem jejího vzniku a poslání.

Proč byla právě Charta zvolena jako prostředek odporu proti postupu státní exekutivy, konkrétně tedy Ministerstva životního prostředí, na Šumavě?

Již v roce 2012 byl na MŽP předán návrh na změnu zonace, doložený protokoly ze všech šumavských obcí. Navržený návrh zdvojnásoboval proti současnému stavu rozsah 1. zón a podstatně snižoval počet 135 „ostrůvků“ 1. zóny. V roce 2013 byl dokončen a MŽP předložen Plán péče na nejbližších 15 let. V závěru roku 2013 vznikla poslední varianta návrhu zákona o NP Šumava, zhruba ta, kterou nedávno schválil Senát Parlamentu ČR. Pak vznikla nová vláda ČR a postupně nová politika MŽP vůči Šumavě. MŽP vyhlásilo podstatně upravený Plán péče na tři roky, začalo projednávat upravenou zonaci a zdůrazňovat nepotřebnost zákona o NP Šumava. Souběžně se kolem těchto otázek otevřela intenzivní mediální kampaň, která téměř každý den přináší nejrůznější tvrzení ve prospěch nového postupu MŽP. Reakcí byl vznik Charty Šumavy. Z důvodů uvedme dva: (a) chce operativně reagovat na jednotlivé mediální výstupy, což není tak jednoduché, má-li být text projednán třeba v Radě NP Šumava, která má téměř půl stovky členů nebo ve Svazu obcí NP Šumava, která zahrnuje 21 šumavských obcí, (b) je třeba reagovat na časté tvrzení, že NP Šumava je nejméně všech českých občanů, ale za Šumavu mluví jen pár jejích obyvatelů. Nejde tedy o „prostředek odporu“, tím bude např. žaloba šumavských obcí na postup MŽP ve věci plánu péče, ale o sjednocení zastánců „zelené“ Šumavy a transparentní a operativní způsob mediální reakce formou prohlášení mluvčích Charty.

Spory o to, jak dál na Šumavě, trvají již roky. Za tu dobu byla sepsána řada petic a prohlášení, není jimi už česká veřejnost unavena? Jaké naděje jsou vkládány do Charty?

Určitou unavenost české veřejnosti samozřejmě vnímáme. Chceme se zaměřit na jeden z jejích důvodů: nesrozumitelnost mnoha stránek vedené diskuse. Chceme se pokusit o koncentraci celé problematiky do srozumitelného jádra. Vidíme ho v zastavení katastrofálního rozpadu šumavského lesa pochybně zdůvodňovanou shovívavostí s kůrovcem. Respektujeme existenci Národního parku Šumava, ale chceme pozorně sledovat všechny záměry a kroky, které by s vysokou pravděpodobností vedly k dalšímu odlesnění a přičítání dalších hektarů k 20 000 ha zničeného lesa.

Kdo se podílel na vytvoření Charty Šumavy a co je jejím cílem?

To už jsem uvedl. Bylo to především vedení Rady NP Šumava a Svazu obcí NP Šumava. Charta chce prostřednictvím svých členů se mluvčích informovat o obraně „zelené“ Šumavy, vlastní rozhodování ovšem zůstává na legitimních orgánech šumavské samosprávy.

Je Charta spojena s nějakou politickou stranou či hnutím? A kdo ji financuje? Předpokládáte významnější zapojení zakladatelů a signatářů Charty Šumavy do veřejného života?

Problémem je, že o některých zásadních otázkách NP Šumava neexistuje jednotný vědecký názor. Pro takové případy si lidé vymysleli politiku. Primárně to však

po celou dobu není stranická diferenciace. Charta není spojena s nějakou stranou či hnutím, ale sleduje pozorně názorový stav jednotlivých stran či hnutí. Je založena na dobrovolné práci šumavských akterů. Všichni jsou zapojeni do veřejného života a určité o další funkce nestojí.

Kolik osob se již k Chartě připojilo? Jsou mezi nimi známé osobnosti? Zaregistrovali jste nějaký ohlas ze zahraničí?

Počet signatářů se mění každý den a pohybuje se v tisících. Nevidíme důvod vybírat v rostoucím seznamu známé osobnosti. Víme, že o naši aktivitu už vědí občané sousedních zemí. Ale zdůrazňujeme, že je to v této fázi především naše věc.

Jak se mohou občané ke znění Charty připojit?

V současné době jsou tři cesty. Na adrese OÚ Modrava, Modrava 63, 341 92 Kašperské Hory lze získat jednoduchý formulář „Signatáři Charty Šumavy“ a po získání 15 signatářů ho vrátit na tutéž adresu. Přihlásit se lze také na mailovou adresu starosta@modrava.eu. Lze se také přihlásit přímo na <http://www.chartasumavy.cz/charta/signatari.asp>.

Děkuji Vám.
Marie Růžková

Charta Šumavy

Ministerstvo životního prostředí pod vedením ministra Richarda Brabce (ANO 2011) schválilo proti vůli šumavské samosprávy Plán péče, který na dlouhá desetiletí až staletí poškodí šumavskou přírodu, ohrozí výskyt a život chráněných a ohrožených druhů, ohrozí vodohospodářskou funkci šumavské přírody a krajiny, nevratně poškodí tradiční krajinný ráz Šumavy a který nerespektuje kulturní odkaz šumavských předků. Výsledkem tohoto plánu péče bude z poloviny suchá a z druhé poloviny vykáčená Šumava. To vše ve jménu tzv. divočiny, dle představ v pozadí stojících politických byznysmenů a dřevařské lobby a v popředí stojících ekofundamentalistů a eurobyrokracie.

Po roce 1989 tak dochází k situaci, kdy státní exekutiva nerespektuje práva místních komunit a práva a povinnosti místních samospráv a také přání velké části veřejnosti naší země a po vzoru totalitních režimů vkládá budoucnost jedné z nejvýznamnějších částí České republiky do rukou úzce zaměřených vědeckých a aktivistických experimentátorů, představujících minoritní skupinu v českém akademickém prostoru, podporovaných aktivistickými skupinami.

Obava o budoucnost šumavské přírody, obava o šumavské lesy, jako nenahraditelné složky krajinného prostředí s dopady dalece přesahujícími hranice národního parku, a obava o základní demokratické principy nás přivedly k myšlence vytvořit CHARTU ŠUMAVY, kterou předkládáme široké veřejnosti. CHARTA ŠUMAVY nechce suchou a nechce vykáčenou Šumavu. Nechce, aby se Šumava stala místem, kde se provádí politicky motivované těžby šumavského lesa a realizuje politický byznys na úkor přírody a jejích obyvatel. CHARTA ŠUMAVY chce šumavský les plný rozmanitého života, život spokojených šumavských obyvatel a spokojené návštěvníky národního parku.

CHARTA ŠUMAVY je volné, neformální a otevřené společenství lidí různých přesvědčení, různé víry a různých profesí, které spojuje vůle jednotlivě i společně se zasazovat o:

- záchranu dochovaného stavu a zlepšení stavu šumavské přírody ve všech jejích přírodních, ekologických, sociálních i ekonomických funkcích,

pokračování na str. 8 ►►►

LOS aktuálně – Původci sypavek u borovic a douglasek

Sypavkou obecně označujeme one-mocnění asimilačních orgánů jehličnatých dřevin, které má za následek jejich opad. Může jej působit řada příčin fyziologických (problémy výživy), abiotických (vytranspirování) a biotických (vřecových hub). Vřecové houby.

Jehličí borovice lesní napadá řada patogenních hub, největší hospodářské škody působí houby *Lophodermium pinastri*, *Lophodermium seditiosum* a *Mycosphaerella pini*. Na jehličí douglasky tisolisté se setkáváme s řadou hub. Zatímco některé jsou méně významné (*Phoma* sp., *Rhizosphaera*) a napadají především jedince oslabené z jiných příčin, tak houby *Phaeocryptopus gaeumannii* a *Rhabdocline pseudotsugae* způsobují vážná onemocnění douglasek. V následujícím přehledu přinášíme popis nejdůležitějších patogenů a jejich význam v praxi.

***Lophodermium pinastri* (Schrad.) Chev. sypavka borová**

***Lophodermium seditiosum* Minter, Staley et Millar sypavka borovicová**

Životní cyklus obou druhů sypavek je velice podobný. Živé jehlice mohou být infikovány askosporami (výtrus vřecových hub) od časného léta až do začátku podzimu s kritickým obdobím od konce června. Askospory se zachytí na povrchu jehlic, vyklíčí a podhoubí přes průduchy proniká do vnitřních pletiv. Na podzim se na jehlicích začínají objevovat první žlutavé skvrny, během zimy se rozšiřují a postupně hnědnou. V zimě a začátkem jara se mění na hnědorezavé. V tomto období se na jehlicích vytváří černé anamorfní plodnice (pyknidy). Na jaře jehlice s pyknidami opadávají. Teleomorfní plodnice (hysterothecia) s askosporami dozrávají zpravidla až na opadavých jehlicích ležících na zemi. Spolu s pyknidami se u houby *L. pinastri* objevuje i další typický zřetelný znak – příčné černé linie, tím se makroskopicky odlišuje od *L. seditiosum*.

Pro infekci je příznivá relativně vysoká vzdušná vlhkost, ne však nezbytně deštivé počasí. Zvýšený výskyt lze očekávat v přehoustlých sýjích v lesních školkách a v přehoustlých odrostlých kulturách nebo mlazinách. Ohrožené jsou porosty na chudých, písčitých půdách s nedostatečnou výživou.

Sypavka borová (*Lophodermium pinastri*)

Ochrana proti sypavkám má preventivní charakter a lze ji provádět hlavně ve školkách. Aplikace fungicidů zabrání

infekci dosud nenapadeného jehličí. Napadené jedince již nelze zachránit. První postřik je nejvýznamnější. Jeho opomnění nebo zpoždění může vést k neúčinnosti i opakovaných zásahů. Ošetření je potřeba pravidelně opakovat po 14 dnech až do poloviny srpna. Aplikace se provádí na suchý asimilační aparát a postřik nesmí přijít před zaschnutím do styku se srážkami.

***Mycosphaerella pini* Rostrup ap. Munk červená sypavka borovic**

Červená sypavka borovic byla v Česku potvrzena v květnu roku 2000 na plantáži vánočních stromků borovice černé. Houba je na našem území již široce rozšířená – v některých oblastech se stala běžnou chorobou. Stále je však řazena mezi karanténní škodlivé organismy a vztahuje se na ni ohlašovací povinnost. Houba vytváří na infikovaných jehlicích bradavičnaté útvary, pod kterými se tvoří plodnice anamorfního stadia (acervuli) *Dothistroma septosporum*. Acervuli vytváří černá stromata, která jsou na jehlicích přítomna v počtu 1-30 kusů, při dozrání zvedají kutikulu, ta praská a ven se uvolňují konidie. Ty se v našich podmínkách tvoří od poloviny května a infikují rašící jehlice. Jen výjimečně byly v Česku pozorovány i plodnice teleomorfního stadia. Napadení se zprvu projevuje barevnými skvrnami v místech infekce (od žlutavých až žlutohnědých skvrn ve vrcholném létě, které postupně rezaví až hnědnou) až po odumírání špiček silně napadených jehlic. Na jehlicích jsou na jaře a začátkem léta patrné červené až červenohnědé zbarvené příčné proužky. U silně napadených stromů časem opadává veškeré starší infikované jehličí a zelený zůstává pouze poslední ročník jehlic.

Červená sypavka borovic (*Mycosphaerella pini*)

Ošetření se v našich klimatických podmínkách provádí od 15. května (nejpozději při poloviční délce nových jehlic) v intervalu 10 - 14 dní, maximálně 4 opakování.

Jako u řady jiných houbových patogenů jsou i v případě ochrany proti sypavkám účelná preventivní ochranná opatření, např. podpora vitality sazenic v lesních školkách vyváženou výživou, střídání dřevin listnatých a jehličnatých na záhonech, a to zejména tehdy, jestliže se sypavka ve školce vyskytla. Pěstování sazenic ve školkách, které nesousedí s borovými porosty, na místech s minimální trvalou vzdušnou vlhkostí. Při zalesňování zajistit vyšší spon. Prořezávání přehoustlých odrostlých kultur a mlazin.

***Phaeocryptopus gaeumannii* (Rohde) Petr švýcarská sypavka douglasky**

Houba působí zasychání a opadávání jehličí, v Česku byla potvrzena v roce 2002. K naze dochází v květnu až červnu na právě rašících jehlicích. Na jaře příštího roku se na infikovaném jehličí objevuje žlutozelené mramorování, které později splývá, až celé jehlice získají žlutozelenou barvu. Během léta pak jejich zbarvení postupně přechází přes bronzový nádech až do červenohnědé barvy. Na spodní straně jehlic se vytvářejí shluky drobných černých zárodků plodnic, seřazených rovnoběžně se středním nervem v několika řadách. Tyto zárodky plodnic dozrávají až na jaře příštího roku. Jsou kulovité, černé, matné a vyrůstají v místech průduchů. Švýcarská sypavka douglasky se v porostech nejprve objevuje jednotlivě, na některých stromech, teprve později se šíří po celém porostu. Napadá stromy všech věkových tříd. Při silné, opakované infekci dochází k výrazné defoliaci a postupnému odumření stromu, především ve výsadbách. U starších stromů dochází vlivem infekce k snížení rezistence douglasek k sekundárním biotickým škůdcům (dřevokazné houby, jiné sypavky, nekrózy aj.) a abiotickým faktorům (mráz, sucho).

Švýcarská sypavka douglasky (*Phaeocryptopus gaeumannii*)

***Rhabdocline pseudotsugae* Sydow skotská sypavka douglasky**

Houba byla u nás poprvé zaznamenána v roce 1938. Při opakované naze jehličí může dojít až k odumření mladých stromů. Symptomy jsou patrné již na podzim a v zimě jako drobné žluté tečkování. Na jaře ve druhém roce po infekci se na napadeném jehličí objevuje červenohnědé až nařezané mramorování, které se postupně šíří až splývá a jehlice hnědnou. Na takovém jehličí dozrávají v průběhu května a června žlutooranžové až hnědé polštářkovité plodnice teleomorfního stadia, které nadzvedávají pokožku jehlic a v době zralosti se šterbinovitě otvírají. Na napadeném jehličí se objevuje i konidiové stadium *Rhabdogloeum hypophyllum* s pyknidami uspořádanými v řadách podél středního nervu jehlice. Jehličí napadené skotskou sypavkou v následujícím roce odumírá a na podzim postupně opadá. Při opakované infekci po několika let zůstávají na větvích douglasek jen jehlice posledního ročníku, výhony jsou většinou velmi krátké. Každým rokem tak zpravidla opadne celý ročník napadených jehlic, takže podle intenzity defoliacie je možné

posoudit sílu infekce. Největší škody působí tato sypavka v mlazinách a mladých porostech ve věku 5 - 30 let, především pak na plantážích vánočních stromků.

Skotská sypavka douglasky (*Rhabdocline pseudotsugae*)

Vzhledem k celkovému charakteru biologie obou sypavek na douglaskách a k jejich výskytu v mlazinách, kulturách i porostech je obrana proti nim obtížná. Základním opatřením je jako u všech houbových chorob preventivní péče a dodržování všech lesopěstebních opatření. Z přímých obranných opatření je možné doporučit ošetření fungicidními přípravky. Postřik musí zabezpečit dokonalé pokrytí ošetřovaných jedinců, musí být proveden na suchý povrch a nesmí zmoknout před zaschnutím. Chemické zásahy fungicidy se mimo školky obvykle neprovádějí. Výjimku mohou tvořit čerstvé výsadby, kde hrozí odumření napadených sazenic nebo plantáže vánočních stromků. Postřikovat je třeba třikrát i čtyřikrát do roka, poprvé v době začátku rašení douglasky (polovina května), další postřik po 10 - 14 dnech opakovat až do vyžrání letorostů.

Vedle přímého poškození houbami je možné u douglasek pozorovat i poškození vlivem klimatických faktorů tzv. „fyziologické sucho“, „vytranspirování“, „klimatická sypavka“ či „zimní vysychání“ jsou různá pojmenování stejného typu poškození letorostů jehličnatých dřevin. Dochází k němu nejčastěji v předjaří, kdy denní teploty za slunných dnů vystupují vysoko nad nulu, ale půda je stále zamrzlá a s ní jsou podchlazené i kořeny dřevin. Za těchto podmínek začínají osluněné jehlice transpirovat, avšak ztráta vody výparem nemůže být doplněna vodou z půdy. Výsledkem je vysychání jehličí, doprovázené barevnými změnami. Poškozené stromy zpravidla regenerují, neboť pupeny nebývají zasaženy. Jedním z důvodů náchylnosti douglasek k zimnímu vytranspirování u nás, je poněkud kontinentálnější ráz podnebí s nižší vlhkostí vzduchu v zimním období. Kromě vytranspirování jsou některé provenience douglasky citlivé na pozdní mrazy, což může souviset s dobou jejich rašení.

Ing. Vítězslava Pešková, Ph.D.
Ing. Roman Modlinger, Ph.D.
Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i..

e-mail: peskova@vulhm.cz,
modlinger@vulhm.cz

Foto: archiv útvaru LOS

Vývoj trhu se dřívím

Sortiment	III. Q 2013	IV. Q 2013	I. Q 2014
Kulatina SM III. AB	2181	2205	2376
Kulatina SM III. C	1971	1976	2100
Kulatina BO III. AB	1629	1638	1786
Kulatina BO III. C	1514	1565	1633
Vláknina IV. (dřevovina)	1155	1196	1316
Vláknina V. SM (buničina)	973	1038	1084
Vláknina V. BO (buničina)	944	1000	1043

Zdroj: Český statistický úřad

Rok 2013 byl z pohledu tržeb za dříví velice úspěšný. Ceny kulatiny v našem státě byly v důsledku určitého nedostatku dřeva a tvrdého boje nákupních pil na vysoké úrovni. Ceny dříví táhla vzhůru zejména poptávka odběratelů z Rakouska a Německa. Některé tuzemské menší pily tento tlak zvládají jen obtížně.

Přehled výsledků Českého statistického úřadu (ČSÚ) uvádí realizované ceny dříví na odvozním místě vlastníky dle čtvrtletí roku (Kč/m³ bez DPH). Jedná se pouze o vybrané sortimenty.

Je s podivem, že se již skoro třetí rok obchoduje sdruženými kulatinovými třídami ABC v jedné realizační ceně, a přesto ČSÚ nějakým způsobem zjišťuje ceny za kvalitativní třídu C.

Statistické výsledky za druhé čtvrtletí 2014 ještě nejsou vydány, takže nelze sledovat výši poklesu cen za rok 2014, který ve skutečnosti nastal. Nabídková cena v ABC 2b+ u kulatinových sortimentů SM poklesla mezi 2. a 3. čtvrtletím téměř o 100 Kč/m³, stejný pokles byl zaznamenán u vlákninových sortimentů.

Predikovat vývoj na 4. kvartál není snadné. V některých oblastech ČR (především jižní a jihozápadní pohraničí) zůstává cenová úroveň kulatinových sortimentů i nadále zachována, nebo klesla jen velmi mírně, zatímco ve východní části republiky ceny znatelně poklesly z důvodu kalamity na Slovensku a v Beskydech. V případě, že nedojde k větší kalamitě, lze očekávat mírné zvýšení poptávky po čerstvé kulatině. Ceny by tak mohly stagnovat či se mírně zvyšovat. Tento signál lze vyčíst i ze zahraničních zdrojů.

Na závěr bych rád doplnil informaci, že letos, podobně jako v loňském roce, budou probíhat kontroly dodávek dřeva našich členů na vybrané pily. V loňském roce proběhlo 180 kontrol, celkové deklarované množství (napsané dodavatelem) činilo 5.237,58 m³, zatímco objem přejetého množství činil 5.165,27 m³ (98,6 %). Poměr přejeté kvality ABC vůči celkovému přejetému množství činil 81,1 %.

Ing. Václav Toman
koordinátor společného obchodu SVOL

Možnost uzavření takové smlouvy výslovně vyplývá z ustanovení § 2085 odst. 1 nového občanského zákoníku („Jako koupě movité věci se posoudí každá ... koupě součástí nemovité věci, má-li kupující podle smlouvy nabyt součást po oddělení jako věc movitou.“) a z ustanovení jeho § 2086 odst. 1 („Smlouva o dodání věci, která má být teprve vyrobena, se posoudí jako kupní smlouva, ledaže se ten, komu má být věc dodána, zavázal předat druhé straně podstatnou část toho, čeho je k vyrobení věci zapotřebí.“).

Stojící stromy bylo a je možné prodat též formou tzv. smlouvy o koupi naděje, která byla upravena v § 595 starého občanského zákoníku („Tomu, kdo koupí budoucí užítky nějaké věci úhrnem nebo s nadějí na nejisté budoucí užítky, patří všechny užítky řádně vytěžené. Nese však ztrátu, bylo-li jeho očekávání zmařeno.“), a nyní v obdobně znějícím § 2083 nového občanského zákoníku („Tomu, kdo koupí budoucí užítky věci úhrnkem nebo s nadějí na nejisté budoucí užítky, patří všechny užítky řádně vytěžené. Nese však ztrátu, bylo-li jeho očekávání zmařeno.“). I zde ovšem platí, že vlastnické právo k předmětu koupě přechází na kupujícího nejdříve okamžikem oddělení stromu od pozemku, na kterém roste.

Není proto správná hypotéza, že strom musí být prodán pouze s pozemkem, a není tedy ani nutné situaci řešit prodejem práva k pokácení.

Odpověď zpracoval:
JUDr. Ing. Martin Flora, Dr.
Advokátní kancelář
Pásek, Honěk a partneři
Mendelova univerzita v Brně

Ve zkratce

■ 21. května byli na slavnostním ceremoniálu v Bruselu vyhlášeni vítězové prvního ročníku prestižní celoevropské Ceny Natura 2000. Udělená ocenění zahrnují pět kategorií: ochranu přírody, přínosy pro hospodářství a společnost, komunikaci s veřejností, dosahování konsenzu mezi různými zájmy nebo názory a také navazování kontaktů a přeshraniční spolupráci. První cenu v kategorii Komunikace obdržel projekt Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK) na záchranu stepí Českého středohoří. Z celkového počtu 163 přihlášených se mezi finalisty probojoval také projekt Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, která v Českém ráji ve spolupráci se Sdružením vlastníků obecních a soukromých lesů, Evropským sdružením vlastníků a zástupců společnosti Kinský dal Borgo, a. s., připravila ve společné pracovní skupině souhrny doporučených opatření pro 8 evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000. Výsledkem je komplexní smlouva, která dlouhodobě zajistí prosperitu chráněných lokalit a zároveň dává vlastníkovu pozemků jasnou a dlouhodobou perspektivu ohledně nákladů a příspěvků na šetrné hospodaření (podrobnosti ve Zpravodaji 21).

Agentura ochrany přírody a krajiny bude zpracovávat pro veškeré evropsky významné lokality soubory doporučených opatření dle stanoveného harmonogramu až do roku 2015. Je proto především v zájmu dotčených vlastníků projevit aktivní přístup a kontaktovat příslušná regionální pracoviště AOPK. Členům nabízí SVOL při jednáních odborné zázemí a pomoc.

■ 29. května proběhlo pravidelné zasedání republikového výboru SVOL, tentokrát ve Žluticích v Karlovarském kraji. Jedním z hlavních témat jednání byla myslivost. Situace na lesním majetku města Žlutice je neúnosná, odstraňování škod způsobených zvěří přijde městskou pokladnu na milión korun ročně. Lesy čelí enormnímu tlaku zvěře, zejména nepůvodního jelena siky, ale i zvěře mufloní daňčí a srnčí. Lesní majetek o rozloze cca 1.000 ha se nachází na katastrální výměře deseti tisíc ha, a tudíž město nemůže vytvořit vlastní honitbu. S podobnými problémy se potýkají i další majitelé pozemků nejen v uvedeném regionu. Situaci by podle republikového výboru SVOL zčásti mohl vyřešit důslednější výkon státní správy dle současného zákona o myslivosti, za nezbytnou však považuje novelizaci zákona a jeho vyhlášek. K hlavním požadavkům SVOL na změnu zákona patří odvození únosných stavů zvěře dle rozsahu způsobených škod, zrušení mysliveckého plánování, posílení práva vlastníků při tvorbě honitby a v honebním společenstvu, rozšíření možnosti výpovědi nájemních smluv a zavedení institutu rozhodce k dohadování náhrad škod způsobených zvěří. Dalším významným bodem jednání byla příprava novelizace zákona o lesích, stanovení zásad a dalšího postupu. Podrobným projednáním jednotlivých návrhů a připomínek ke stávajícímu znění zákona se zabýval republikový výbor na zasedání 10. července v Pelhřimově.

■ Ve dnech 4. až 6. června se konala valná hromada naší partnerské organizace Evropské konfederace vlastníků lesů (CEPF) v Rize. Jednání se zúčastnila lotyšská předsedkyně vlády paní Laimdota Straujuma, bývalá ministryně zemědělství, která ve svém vystoupení zdůraznila nutnost zlepšit spolupráci různých organizací v lesnickém sektoru pro jeho posílení jako celku, a to nejen v jednotlivých zemích, ale i v rámci celé Evropy. Součástí výročního zasedání byla celodenní exkurze zaměřená na význam břízy bělokore pro lotyšské lesnictví. Za SVOL se jednání zúčastnil jeho místopředseda Ing. Stanislav Janský a člen předsednictva Josef Bartoň-Dobenín. Podrobnosti přineseme v příštím čísle Zpravodaje.

■ 9. července schválila vláda ČR Program rozvoje venkova na období 2014-2020 (PRV). Celkem je na podporu českých zemědělců, potravinářů a lesníků připraveno zhruba 84 miliard korun, což je zhruba o 16 miliard méně než v předchozím programovacím období. V PRV tak nebudou zařazeny podpory pro obce a nezemědělské podnikatele – mají být řešeny prostřednictvím operačních programů ostatních resortů, snížen bude i objem

prostředků pro lesnictví. Okolnost, že z celkového rozpočtu PRV jsou na lesnictví určena pouze 4%, kromě SVOL nerozpočovala žádná nevládní zemědělská organizace. Do 17. července 2014 bude Program rozvoje venkova předložen ke schválení Evropské komisi, které se předpokládá začátkem roku 2015. Od termínu schválení Bruselem se bude odvíjet harmonogram příjmů žádostí. Nejprve budou přijímány žádosti pro plošná opatření v rámci jednotné žádosti o platbu (květen 2015), teprve poté bude vyhlášen příjem jednotlivých projektových žádostí.

■ 10. července přijal Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) stanovisko k Nové strategii EU pro lesy a odvětví založená na lesnictví. S ohledem na rostoucí nároky na lesy a množství odvětvových politik EU a souvisejících předpisů, které lesy a lesnictví ovlivňují, považuje výbor novou lesnickou strategii za velice potřebnou a z větší části souhlasí i se sdělením Evropské komise ke strategii. EHSV podporuje holistický a vyvážený přístup mezi třemi pilíři udržitelného rozvoje (ekonomický, environmentální a sociální), na některé záležitosti má však jiný názor než Evropská komise. Sdílí např. určité obavy z možného zavedení právně závazných pravidel pro upřednostňování využití dřeva (tzv. kaskádové využívání dřeva) a požaduje, aby lesní hospodářské plány byly i nadále používány na základě dobrovolnosti a byly zřetelně oddělené od plánů řízení sítě Natura 2000. EHSV také žádá o zajištění většího objemu prostředků na opatření v programech rozvoje venkova, která souvisejí s lesním hospodářstvím. EHSV zároveň vyzývá Komisi, členské státy EU a všechny ostatní relevantní aktéry, aby pokračovali v jednáních o dosažení konsenzu ve věci právně závazné dohody o lesích v Evropě. Strategii bude přijímat také nově zvolený Evropský parlament.

Ing. Marie Růžková

Právní poradna

Lze podle nového občanského zákoníku prodat tzv. strom na stojato? Nelze brát v úvahu to, že strom je do té doby, než se pokácí, součástí pozemku a tedy by musel být prodán i s pozemkem? Jak tuto situaci řešit? Prodat právo k pokácení a ve smlouvě ošetřit, že po skácení přechází vlastnické právo na kupujícího?

Strom na stojato podle nového občanského zákoníku prodat lze, stejně jako to bylo možné podle občanského zákoníku předchozího (zákon č. 40/1964 Sb.). Tuto možnost výslovně předpokládá i lesní zákon v ustanovení § 33 odst. 3 věta třetí („Má-li těžba překročit 3 m³ na 1 ha lesa za kalendářní rok, musí vlastník lesa, jakož i ten, kdo koupil stojící lesní porost, i ten, kdo provádí těžbu, předem písemně vyznamenal orgán státní správy lesů a doložit vyjádření příslušného odborného lesního hospodáře.“).

Skutečnost, že stojící strom je součástí pozemku a sdílí jeho první osud, je samozřejmě nezbytné vzít v úvahu, sama o sobě však prodej nevylučuje a má vliv pouze na určení okamžiku nabytí vlastnického práva. Strom na stojato je možné prodat pouze tak, že kupující nabude vlastnické právo k předmětu koupě nejdříve okamžikem jeho oddělení od pozemku. Smlouva o prodeji stromu na stojato je typickou ukázkou smlouvy o koupi věci budoucí, tj. smlouvy o koupi věci, která v době uzavření smlouvy ještě neexistuje.

Letecká hasičská služba v r. 2014

Ministerstvo zemědělství v uplynulých letech zajišťovalo spolu s Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru a státním podnikem Lesy ČR ochranu lesů před požáry, a to prostřednictvím tzv. letecké hasičské služby. Ze strany státu šlo o službu vlastníkům lesů, která je nad rámec zákonných povinností MZe. Leteckou hasičskou službu Ministerstvo zajišťovalo v závislosti na prostředcích státního rozpočtu, a to zpravidla od 15. března do 31. října.

V letošním roce nebude letecká hasičská služba v obvyklém rozsahu ani obvyklém období zajišťována. V období od 1. dubna do 30. září 2014 zabezpečuje hlídkovou činnost v pěti pracovních sektorech Letecká služba Policie ČR, a to na základě Dohody o spolupráci při hlídkové činnosti a hašení lesních požárů leteckou technikou, uzavřené mezi Ministerstvy vnitra a zemědělství 24. března 2009. Jde o sektory: B 8 – Benešovsko, Příbramsko, B 9 – Blanensko, Vyšovsko, C 11 – dolní Polabí, C 12 – střední Polabí, C 13 – střední Morava, Svitavsko.

V této souvislosti Ministerstvo zemědělství upozorňuje vlastníky a uživatele lesů, že tam, kde ochranu lesů před požáry zabezpečuje letecká hasičská služba, je jejich povinností zajistit ochranu lesů

před požáry v souvislých lesních porostech o výměře nad 50 hektarů. Tím se rozumí zejména přijetí opatření pro včasné zjištění požáru a proti jeho šíření, např. hlídkovou činností s nasazením potřebného množství sil a prostředků. Dále jsou právnícké a podnikající fyzické osoby povinny vytvářet podmínky pro hašení požárů a pro záchranné práce, zejména udržovat volné příjezdové cesty, zajišťovat hlídkování a obstarávat a zabezpečovat potřebné hasební prostředky a požární techniku tak, jak to vyplývá z příslušných ustanovení zákona o požární ochraně.

Ministerstvo zemědělství chce zvolit optimální a přitom maximálně efektivní způsob letecké ochrany lesů před požáry pro budoucí období, a proto přistoupilo k záměru změnit dosavadní systém zajišťování letecké hasičské služby. V současné době proto o tom jedná se subjekty zainteresovanými v rámci dosavadního systému, tedy především s Ministerstvem vnitra a státním podnikem Lesy ČR.

Mapa územního vymezení pracovních sektorů LHS je k dispozici pod tímto odkazem <http://eagri.cz/public/web/file/317507/mapa.pdf>

Zdroj: MZe, 24. 6. 2014

SILVA REGINA 2014 - ohlédnutí Jak dál v lesní pedagogice

Letošní ročník mezinárodního lesnického a mysliveckého veletrhu SILVA REGINA, který probíhal ve dnech 30. března – 3. dubna, zaznamenal rekordní počet návštěvníků ve své historii – téměř 120 tisíc. Jen za první den jich expozice vystavovatelů přilákaly bezmála 38 tisíc. Na výstavní ploše o rozloze 13 689 m² prezentovalo své výrobky či služby 199 firem. K vidění byla prakticky veškerá těžební technika, různé druhy mysliveckých a loveckých potřeb a věcí pro pobyt v přírodě včetně zbraní.

Cenu pro nejlepší exponáty veletrhu získala společnost MERIMEX za telematický systém sledování provozu těžebně-dopravních strojů HarMonit™ a společnost DŘEVO-PRODUKT SV za vysoce výkonný stroj na výrobu palivového dříví POSH Spaltfix K-600Vario, který štípá a řeže dříví v průměru kmene od 0-60 cm. Uznání za zásluhy o les a významný přínos českému lesnictví převzal z rukou ministra zemědělství Ing. Miroslav Sloup.

Velké návštěvnosti se těšil také stánek SVOL. Sdružení a jeho členové, konkrétně lesní pedagogové z Městské správy lesů Pelhřimov, Lesů města Brna a Ostravských městských lesů, se mimo to podíleli na doprovodném programu pro děti zaměřeném na seznámení s hospodařením v lese a různorodou prací lesníka, který zaštitilo Ministerstvo zemědělství. Dopolední část

programu byla cílena na pozvané třídy brněnských základních škol, odpoledne pak patřilo především rodinám s dětmi.

Společně s představiteli deseti dalších lesnických subjektů podepsal předseda SVOL Akční plán k jednotnému postupu pro realizaci lesní pedagogiky na období 2014 – 2016. Dokument navazuje na dříve přijaté deklarace (Staroranská 2013, Jihlavská 2009) a programy (NLP, Akční plán EU pro lesy) o potřebě začlenit lesní pedagogiku do výukových programů škol a naplňovat tak Strategii vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Ministerstvu zemědělství a zainteresovaným lesnickým subjektům dokument doporučuje především zlepšit spolupráci s Ministerstvem školství za účelem podpory účasti každého žáka na aktivitě lesní pedagogiky v průběhu povinné školní docházky, koordinovat přípravu metodických materiálů, vytvářet lesním pedagogům reálný prostor a podmínky pro jejich činnost a vzdělávání, prohlubovat spolupráci s krajskými úřady a získávat zkušenosti v oblasti lesní pedagogiky ze zahraničí. Speciální doporučení jsou adresována zainteresovaným středním lesnickým školám a lesnickým fakultám, a to zavést předmět výuky obsahující problematiku lesní pedagogiky nebo ji začlenit do relevantního stávajícího předmětu výuky.

Ing. Marie Růžková

Nový areál pro lesní pedagogiku v Plzni

Správa veřejného statku města Plzně v polovině května letošního roku slavnostně otevřela v Arboretu Sofronka interaktivní areál určený především pro environmentální a lesnickou výchovu dětí a mládeže.

Příspěvková organizace hospodář na více než 4.100 hektarech městských lesů, z toho cca 752 ha tvoří lesy příměstské a se zvýšenou funkcí rekreační. Arboretum založil v roce 1956 lesní inženýr Karel Kaňák jako sbírku druhů rodu borovic; až do roku 2009 fungovalo jako pracoviště Výzkumného ústavu lesního hospodářství. Pod Správu veřejného statku města Plzně do úseku lesů, zeleně a vodního hospodářství (LZVH), se jej podařilo organizačně začlenit v roce 2010.

Arboretum se nachází uprostřed rekreační oblasti boleveckých rybníků, oplocený areál má rozlohu 26 hektarů a zahrnuje i dva malé rybníčky. V první etapě byla v Sofronce vybudována naučná stezka (2010). V roce 2011 byl zadán projekt interaktivních ploch pro lesní pedagogiku, k jehož realizaci došlo v uplynulých dvou letech. Součástí projektu je lesní učebna se stolkem a sedátkem z dubové kulatiny, prolézačka z akátových ohlazených kmenů, povalová stezka mokřadem u rybníčka Rozkopaný, molo na rybníku Vydymáček s otvorem pro pozorování vodního světa a tříhektarová obůrka s dančí zvěří a pozorovatelnami pro děti. Speciálním tématem arboreta jsou včely a jejich interakce s lesním prostředím. Na úpravu areálu vynaložilo město Plzeň a jeho příspěvková organizace cca 4 milióny korun. Zhruba se stejnou částkou bude nutné počítat pro další rozšíření areálu. V plánu je například vybudování naučné stezky s geologickou problematikou nebo „hmyzí hotel“.

Část arboreta s naučnou stezkou je volně přístupná pro širokou veřejnost, nově otevřený interaktivní areál je však určen pro pravidelné a systematické vzdělávání registrovaných základních a mateřských škol. Nyní absolvují tyto kurzy dvě až tři třídy denně, tedy 40 – 60 dětí. „Vše zajišťujeme našimi zaměstnanci, pouze jeden z nich se věnuje lesní pedagogice na plný úvazek, ostatní lesní pedagogové dle možností provozu. Pokud bychom měli tyto aktivity rozšířit, chtělo by to více lidí. Využíváme dostupné metodické materiály od ostatních poskytovatelů lesní pedagogiky, ale připravujeme i vlastní

metodické listy pro učitele, abychom podnítili jejich zájem o téma lesního a vodního hospodářství“, konstatoval vedoucí úseku LZVH Ing. Richard Havelka.

Na zajištění akcí pro širokou veřejnost, které navštíví až 300 dětí, spolupracují s Plzeňským krajem, Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů, ale i státním podnikem lesy České republiky. Na akce realizované v rámci projektu SVOL „Poznávej les všemi smysly“ finančně přispívá Ministerstvo zemědělství.

Ing. Marie Růžková

Lesnický den v Ralsku

Ve dnech 20. a 21. června se konala v areálu vojenského újezdu Ralsko tradiční akce státního podniku Vojenské lesy a statky nazvaná Lesnický den v Ralsku. Součástí této akce bylo XIII. mistrovství ČR v práci s motorovou pilou o Pohár VLS 2014, kde zejména disciplíny kácení na přesnost a odvětvování byly divácky velice atraktivní. Soutěž operátorů vyvážecích souprav a soutěž v hodu oboustrannou sekyrou také v areálu výstaviště získaly značný zájem diváků. Z popsaných disciplín by se zdálo, že tato akce byla zaměřena pouze pro pracovníky v lesním hospodářství. Náplň Lesnického dne v Ralsku však byla mnohem širší a na své si přišli i rodiny s dětmi, přátelé přírody, myslivci a kynologové.

V areálu VLS Skelná huť poblíž obce Ralsko byla totiž pro návštěvníky připravena celá řada akcí. Kromě uvedených soutěží dřevorubců a operátorů se v areálu konala výstava trofejí z honiteb VLS, nebo ukázky loveckých plemen psů. Své umění při práci s motorovou pilou a sekyrou předvedl ve svém vystoupení několi-

kanásobný mistr Evropy v Timber sportu Martin Komárek. Zejména dětské účastníky jistě zaujal průlet letadla používaného u VLS pro hašení lesních požárů i další ukázka hašení lesních požárů pomocí vrtulníku. Na simulovaný požár v prostoru výstavního areálu vrtulník vypustil v rámci ukázky během dvou letů vak s vodou a poté v areálu přistál.

Z firem vyrábějících, či prodávajících techniku pro lesní hospodářství chyběl málokdo. Své zastoupení zde samozřejmě měli výrobci motorových pil, vyvážecích a odvozních souprav, ale i prodejci dřevoobráběcích strojů nebo dodavatelé hydraulických systémů pro lesní techniku, prodejci lesnických oděvů, loveckých potřeb, automobilů vhodných do terénu i drobné mechanizace.

Pořadatelé na akci nejen vzorně připravili krásný areál uprostřed lesů, ale velmi dobře zvládnutou organizací se zasloužili o bezchybný průběh celé akce, i pěkný zážitek pro všechny. Páteční program byl věnován především lesákům a soutěžícím v těžebních dovednostech,

sobota pak byla určena pro širokou veřejnost a velký zájem návštěvníků úspěšnost akce jen potvrdil.

SVOL byl na této akci zastoupen poprvé a to stánkem s propagačními materiály i poradenstvím pro přítomné vlastníky lesa. Vzhledem k dobré návštěvnosti stán-

ku, zvláště během celé soboty, lze považovat tuto účast za úspěšnou, zejména z pohledu prezentace v oblasti ČR, kde se SVOL zatím žádných větších akcí pro veřejnost nezúčastnil.

Ing. Jelínek Petr
odborný poradce SVOL

Po lesních majetcích Karlovarského kraje

Vedení Karlovarského regionu SVOL připravilo ve dnech 11. – 12. června pro ostatní kolegy ze Sdružení odbornou exkurzi po vybraných lesních majetcích v Karlovarském kraji.

Lázeňské lesy Karlovy Vary

Nejprve jsme navštívili lesy města Karlovy Vary, které od roku 2001 spravuje příspěvková organizace Lázeňské lesy Karlovy Vary. Se stručnou historií lesního majetku, účelem, rozsahem a předmětem činnosti organizace nás seznámil její ředitel Ing. Evžen Krejčí. Nejstarší známá písemná zmínka o lesích města pochází z roku 1325. Město hospodařilo se svými lesy i po roce 1948, nikdy nebyly převedeny pod správu státu. Určitý čas byly spravovány prostřednictvím Technických služeb města, poté prostřednictvím rozpočtové organizace, která se později přeměnila na příspěvkovou. Jedním z hlavních úkolů organizace je zajišťování lázeňské, sociálně-rekreační a estetické funkce lesů v ochranném pásmu minerálních léčivých zdrojů a ekologické stability území. Vedle povinností vyplývajících z lesního zákona a lesního hospodářského plánu organizace zabezpečuje údržbu více než stovky staveb a zařízení pro lázeňské hosty v areálu lesů (altány, studánky, vyhlídky atp.), údržbu lesních cest (včetně úklidu promenádních tras), kamenných opěrných zdí a tarasů a provozuje malou pilařskou výrobu. Více než 10 let se organizace zabývá také lesní pedagogikou. V nedávné době rozšířila svou činnost o produkci medu, výsadbu alejí a rekonstrukci starých ovocných sadů.

V současnosti činí rozloha městských lesů 2.224 hektarů, dřevinná skladba: SM 56 %, BK 19 %, BO 5 %, MD, BR a DB po 3 %. S výjimkou Krušnohorské enklávy o rozloze 400 ha jsou lázeňské lesy součástí CHKO Slavkovský les. Majetek charakterizuje značně členitý a svahovitý terén a celoroční silný pohyb osob v lese. Velkým problémem jsou přestálé bukové porosty v těžko přístupných terénech

a přemnožená černá zvěř. Na příhodných lokalitách dochází ke spontánnímu zmlazení především buku a smrku. Podíl přirozené obnovy se pohybuje v jednotlivých letech mezi 40 – 60 %. Za posledních cca 200 let stouplo zastoupení buku v dřevinné skladbě z 2 na 19 %.

Společně s bavorskými kolegy realizovaly Lázeňské lesy řadu projektů spolufinancovaných Evropskou unií z fondu pro regionální rozvoje s důrazem na příhraniční spolupráci. Jedním z nich je např. projekt vybudování vyhlídkového altánu Josefa Jungmanna s výhledem na přehradu Březová, jehož součástí je také setkávání českých a bavorských odborníků v oblasti lesnictví, životního prostředí a myslivosti. V rámci exkurze jsme navštívili také nově otevřené environmentální a informační středisko Svatý Linhart s oborami a pozorovacími mosty, vybudované v rámci česko-bavorského projektu Příroda spojuje. Na centrum navazuje Dendrologická naučná stezka Svatý Linhart, zaměřená především na dětské návštěvníky lesa, a přírodní lanový park s různými stupni obtížnosti zdolávání překážek.

V lesích města Boží Dar

Dalším cílem exkurze byla návštěva lesního majetku města Boží Dar. Rozloha majetku činí 445 ha, z toho 267 ha se nachází v NPR Božidarské rašeliníště, nadmořská výška 980-1.115 m n. m., pásma ohrožení imisemi A a B. Převažují vodou ovlivněná stanoviště jako 8R, 9R, 8G, 8P. Lesy jsou ohrožovány především větrem, sněhem a jelení zvěří.

Jak uvedl vedoucí správy městských lesů Ing. Karel Picura, majetek se nachází v Krušných horách západně od Klínovce, a proto nebylo poškození imisemi v minulosti tak rozsáhlé jako ve východních částech Krušných hor. Po obnově převzatých holin, se pozornost soustředila přede-

Návštěvníci obory u sv. Linharta mohou pozorovat divokou zvěř také z visutých mostů, které jsou místy až v šestimetrové výšce.

Ukázka podrostního hospodářství v lesích Božího Daru.

vším na podsadby proředených porostů - díky vysokým stavům jelení zvěře téměř výhradně smrkem. Pro minimalizaci problémů s obnovou holin byl opuštěn holosečný systém a les je obhospodařován nepasečným způsobem s výběrnými prvky. Od roku 1999 započali s vnášením jedle v individuálních ochranách do po-

rostů. Cílem tohoto opatření je vytvoření iniciálního stadia pro její přirozenou obnovu v následné generaci lesa.

V rámci exkurze jsme viděli porost s prostorovou strukturou blížící se cílovému stavu, který slouží jako příklad pro odvození tloušťkové struktury i optimální

pokračování na str. 8 ►►►

zásoby, odrůstající jedlové podsadby v individuálních ochranách, porost po těžbě, jejíž výše byla odvozena dle vypočtené optimální zásoby a jedlové podsadby podél turistické trasy s využitím „ochrany turistickým ruchem“.

Jáchymovské městské lesy

Exkurzními lokalitami po lesích města Jáchymova nás provázel Ing. Robert Marschner, ředitel příspěvkové organizace Lesy Jáchymov. Organizace spravuje 3.152 ha městských lesů, vlastní provoznu na výrobu stavebního a paletového řeziva.

V lesích jsou patrné pozůstatky po „jáchymovské stříbrné horečce“ v 16. století, kdy byla oblast jedním z nejvýznamnějších hornických středisek ve střední Evropě. V té době se město Jáchymov s 20.000 obyvateli (nyní 3.000) stalo druhým největším městem v Čechách. Ukončení těžby stříbra v 19. století, ale i vznik nechvalně proslulých uranových dolů a vyhlášení oblasti za přísně střeženou zónu po roce 1948, vedly k vyhlazení krajiny. V současné době je oblast vyhledávaným centrem především zimních sportů, v lesních komplexech probíhá výstavba nových lyžařských sjezdových areálů.

Část exkurze v jáchymovských lesích tematicky navazovala na návštěvu lesů Božího Daru a zabývala se výsadbou a individuální ochranou sazenic melioračních a zpevňujících dřevin, zkušenostmi i s nevhodně použitými technologiemi a možnostmi čerpání dotací z různých dotačních titulů. V rámci druhé části exkurze jsme byli seznámeni s průběhem a výsledky projektu Revitalizace NPR Božídarské rašeliniště na majetcích AOPK, jehož účelem je opětovné zavodnění rašeliniště vybudováním přehrázek na dříve vyhloubených odvodňovacích kanálech. Technický dozor investora stavby prováděly právě Lesy Jáchymov.

LZ Kladská

Na druhý den organizátoři exkurze připravili návštěvu jednoho z přímo řízených lesních závodů v rámci státního podniku Lesy ČR, a to LZ Kladská. LZ hospodaří na 17.484 ha lesa, roční objem těžeb činí 120.000 m³ (98 % je těžba jehličnatá), LZ spravuje 13 ha produkčních ploch lesních školek. 91 % rozlohy lesního závodu Kladská se nachází v území CHKO Slavkovský les, 70 % v ochranném pásmu minerálních vod, hospodaří v rozmezí 3. – 9. lesního vegetačního stupně. Podobně jako u ostatních navštívených majetků v regionu je specifikou podhorské a horské klima, svažitost terénu, vysoké škody zvěří, vysoký podíl lesů zvláštního určení a zařazení části majetku do ochranných lesů.

Náročnost hospodaření je dána velkým podílem lesů se specifickým zaměřením na ochranu přírody (v I. zóně CHKO je zařazeno 4.400 ha, EVL činí 3.564 ha, dále PP, PR, NPR), ochranu minerálních a stolních vod, ochranu půd, rašelinišť, skalních sutí, výsypek po těžbě hornin a ochranu genové základny. Jak uvedl ředitel lesního závodu Ing. Jan Němický, velkou výhodou je blízkost tuzemských i zahraničních odběratelů dřeva, ekonomiku neohrožují ani církevními restituční - týkají se max. 300 ha. V současnosti zajišťuje LZ objem činností vlastními zaměstnanci ze 70 %. LZ Klad-

ská hospodaří ve 4 režijních honitbách o celkové výměře 17.909 ha, zaměřuje se na chov a lov zvěře jelena evropského.

V rámci exkurze jsme navštívili areál lesní školky v Kladské, manipulační sklad s dvěma manipulačními linkami - na zpracování slabých a silných surových kmenů a přidruženou dřevařskou výrobu v Lázních Kynžvart s roční kapacitou pořezu 8-10.000 m³. Program exkurze pokračoval prohlídkou nově vybudovaného Domu přírody Slavkovského lesa na Kladské (provoz zahájen v r. 2013), který obsahuje čtyři expozice zaměřené na stěžejní přírodní fenomény CHKO Slavkovský les - minerální prameny, rašeliniště, lesy, hadce a mokřadní louky. Jedná se o společný projekt Lesů ČR a Agentury ochrany přírody a krajiny určený pro návštěvníky všech věkových kategorií. Expozice navazuje na naučnou stezku Kladská, která vede kolem Kladského rybníka po okraji NPR Kladské rašeliny, části Tajga, a patří k nejstarším na území ČR (pro veřejnost byla otevřena v r. 1977).

V lesích města Loket

Posledním cílem naší exkurze byly lesy města Lokte, na nichž hospodaří obchodní společnost ve 100% vlastnictví města Loketské městské lesy s. r. o. Společnost spravuje 5.249 ha lesních pozemků, z toho městu Loket patří 4.721 ha, zbytek jsou lesy okolních obcí a soukromých vlastníků.

Jak uvedl jednatel společnosti František Kolář, průměrná nadmořská výška loketských lesů činí 650 m n. m., roční plán těžeb je dle LHP (2012-2021) stanoven na 34.550 m³, převažuje těžba jehličnatého dřeva (94 %), podíl přirozeného zmlazení na obnově lesa od počátku decennia (41 ha) dosahuje 90 %. Převažující dřevinou na LHC je smrk 73 %, další dřeviny: BO 11,5 %, MD 5 %, DB 2,5 %, BK 3 %, BŘ 3 %, ostatní listnaté 2 %. Nejrozšířenějšími lesními stanovišti jsou: 5K kyselá jedlové bučiny, 6K kyselá smrkové bučiny, 6G podmačená smrková jedlina. Větší část majetku (2.433 ha) se nachází v CHKO Slavkovský les, na majetku se nacházejí tři evropsky významné lokality Natura 2000 (Kaňon Ohře, Krásenské rašeliniště, Nadlesí) o rozloze 347 ha a NPP o rozloze 0,32 ha. Hospodářské lesy představují pouze 42 % lesního majetku města, zbytek tvoří lesy zvláštního určení (56 %) a lesy ochranné (2 %). Vedoucí polesí Jaroslav Adámek doplnil, že myslivost je ponechána kompletně v režii Loketských městských lesů z důvodu lepšího tlaku na regulaci stavů a škod působených spárkatou zvěří, a to především zvěří sičí. Celková výměra 5 honítek je 6.771 ha, roční odlov sičí zvěře činí v průměru 200 ks.

Součástí exkurze byla prohlídka EVL Krásenské rašeliniště, ukázky podrobného hospodářství a ukázky z právě probíhajících stavebních prací na lesní cestě Pod obrázkem za použití nové technologie zpevnění lesních cest KAPS-LE (kamenivo zpevněné popílkovou suspenzí pro lesní cesty) doplněné prezentací prof. Ing. Radomíra Ulricha a Ing. Igora Večerky.

Závěr

Exkurze po lesních majetcích nejzápadnější části republiky byla velmi zajímavá a programově pestrá, organizačně velmi dobře připravená.

NPR Božídarské rašeliniště.

U navštívených firem funguje vyvážený způsob spolupráce mezi ochranou přírody reprezentovanou Správou CHKO Slavkovský les a AOPK a to jak věcně, tak finančně. Zvyšuje se podíl přirozené obnovy a modifikací podrobního hospodaření, který je limitován kalamiťami a dlouhodobým vlivem poškození porostů spárkatou zvěří a obtížnými terénními podmínkami. Účelové funkce, zvláště rekreační, vzdělávací a poradenské jsou úspěšně rozvíjeny. Způsob organizace firem, a to včetně lesního závodu Kladská, je příznivý z hlediska regionální zaměstnanosti. Zásadním

problémem je poškozování lesa spárkatou zvěří, které ohrožuje investice do lesů z hlediska úpravy dřevinné skladby a stability lesních ekosystémů. Stavy zvláště jelena siky, ale i muflona, dančí a černé zvěře, vzhledem k příznivým podmínkám reprodukce expandují a zvěř se navíc šíří do oblastí, kde se dosud vyskytovala sporadicky nebo vůbec. Dosavadní opatření chovu a lovu jsou přes lokální snahy neúspěšné.

Ing. Josef Vovesný
Ing. Marie Růžková

Z Plzeňského regionu

Jako každoročně pořádá regionální sdružení SVOL Plzeňského kraje malý fotbalový turnaj lesnických družstev (4 + 1) z regionu, ale i pozvaných kolegů či kamarádů z ČR. Letošní již 13. ročník se konal 13. června na travnatém hřišti v Kolinci. Organizace turnaje se zhostili kolegové z Městských lesů Kolinec se ctí. Celkem se turnaje zúčastnilo 6 družstev, vítěznou trofej získalo družstvo Lesy Bohuslavice.

Již po čtvrté v řadě jsme byli partnery tradiční akce pro veřejnost – Den Českého Lesa. Tentokrát se uskutečnila při příle-

žitosti otevření opraveného bývalého vojenského zařízení k radiovému sledování vzdušných cílů – dnes rozhledny Havran na státní hranici s Německem v okrese Tachov. Slavnostního otevření rozhledny se zúčastnilo asi 1.000 návštěvníků z obou stran hranice. Hlavní projevy přednesli nově jmenovaný výrobní ředitel státního podniku Lesy ČR Ing. Václav Lidický, dříve lesní správce LS Přimda, a RNDr. Tomáš Peckert, vedoucí Správy CHKO Český les a KS Plzeň.

Ing. Václav Toman,
předseda RS SVOL v Plzeňském kraji

Charta Šumavy

► pokračování ze str. 3

- záchranu a obnovu typického krajinného rázu šumavské přírody, daného mimo jiné jejím kulturním charakterem a řadou zachovaných přírodních fenoménů,
- vytvoření podmínek pro plnohodnotný život lidí na Šumavě v souladu s místními přírodními podmínkami,
- zastavení nezodpovědného experimentování se šumavskou přírodou s jediným hlediskem biologických věd bez ohledu na standardní poznatky jiných přírodních věd,
- ukončení drancování šumavského lesa formou umělých kůrovcových kalamiť, na jejímž konci jsou drastické těžby kůrovcového dřeva,
- záchranu vodního režimu šumavské krajiny,
- kvalitní a věcnou, nikoliv ideologickou a zpolitizovanou koncepci ochrany šumavské přírody a krajiny,
- ochranu Šumavy samostatným zákonem, který nastolí jasná a dlouhodobá pravidla,
- dostupnost poznávání přírodních krás Šumavy pro všechny, kteří mají zájem.

CHARTA ŠUMAVY není organizací, nemá stanovy, stálé orgány a organizačně podmíněné členství. Patří k ní každý, kdo souhlasí s její myšlenkou, účastní se její práce a podporuje ji.

CHARTA ŠUMAVY není základnou k politické činnosti a angažovanosti. V problematice Národního parku Šumava povede konstruktivní dialog s politickou a státní mocí. Chce sloužit k obecnému blahu.

Věříme, že CHARTA ŠUMAVY přispěje k obnovení stability přírodních, kulturních a sociálních poměrů na Šumavě a k obnově dobrého jména Šumavy.

Jako signatáři tohoto prohlášení považujeme PhDr. Jana Stráského, ing. Antonína Schuberta a RNDr. Ladislava Havla úlohou prvních mluvčích CHARTY ŠUMAVY. Tito mluvčí ji plnomocně zastupují jak před státními, samosprávnými a politickými institucemi, tak i před českou i mezinárodní veřejností.

28. dubna 2014

Zájemci o členství ve SVOL jsou vítáni. Pro další informace se obraťte na naši kancelář v Pelhřimově, nebo navštivte webové stránky www.svol.cz